

საქართველო

განკითხვის
1921 წლიდან

საზოგადოებრივ-პოლიტიკური გაზეთი

ფასი 3 კპ.

თანამედროვე აფხაზეთის ასპრ ტერიტორია უძველესი დროიდანვე ქართულ ისტორიულ-კულტურულ სამყაროში შემოდიოდა. მართალია, დასავლეთ საქართველოს და კერძოდ, მისი შავი ზღვის სანაპიროს უძველესი ეთნიკური რუსების შესახებ სამეცნიერო ლიტერატურაში აზრთა სხვადასხვაობა არსებობს, მაგრამ ეს თვალსაზრისები იმდენად შორეულ ეპოქას ეხება (ძვ. წ. VI-V ათასწლეულები), რომლის შესახებ კონკრეტული ეთნოგრაფიული მსჯელობის შესაძლებლობა გამოირიცხება, ხოლო ძვ. წ. II ათასწლეულიდან, როდესაც სურათი შედარებით უფრო ნათელია, დასავლეთ ამიერკავკასიაში უმთავრესად ქართველური მოსახლეობა ივარაუდება.

რილობითი წყაროების (პეტრე მილეტელი, ძვ. წ. VI ს., პერიოდები, ძვ. წ. V ს. სკილაქს კარიანდელი, ძვ. წ. IV ს., სტრაბონი, ძვ. და ახ. წელთაღრიცხვების მიჯნა და სხვა) მონაცემები, რომელთა საფუძველზე საკითხის სპეციალურ ლიტერატურაში აღნიშნულია, რომ ამ პერიოდში კოლხეთის სამეფო მოიცავდა მთლიანად დასავლეთ საქართველოს დაბლობს, რომე-

გები. საკითხი იმის შესახებ რადროიდან მოსახლეობენ ისინი აქ, აზრთა სხვადასხვაობას იწვევს, მკვლევართა ნაწილის აზრით, ისინი უძველესი დროიდან მოსახლეობდნენ აქ, მაგრამ რადგან კოლხურ ისტორიულ-ეთნიკურ-კულტურულ სამყაროში შედიოდნენ, უფრო ადრინდელ წყაროებში ვერ პოვეს ახახვა. მკვლევართა ნაწილის აზრით, კი ისინი აქ სწორედ

საუკუნიდანაც, როდესაც ძველი აფხაზეთის მოსული აფსუებით შეცვლა მონდა. ამ აფსილ-აბაზგებით დასახლებული მიწა-წყალი როგორც წესი, უძველესი დროიდან ქართულ სახელმწიფოებში შემოდიოდა: ძველი კოლხეთის სამეფოში, ახ. წ. II-VII საუკუნეებში ეგრისის (ლაზიკის) სამეფოში, VIII-X საუკუნეებში აფხაზეთს ანუ ეგრისის სამე-

რძული, სომხური, არაბული, სპარსული, რუსული და სხვა) წერილობითი წყაროები აფხაზს, იბერს, ქართველს იდენტურ ცნებებად მიიჩნევენ. შუასაუკუნეობის ქართული საისტორიო თხზულებები აფხაზებს ქართველებად და აფხაზეთს საქართველოს ნაწილად თვლიან (ლეონტი მროველი, გიორგი მთაწმიდელი, ვახუშტი ბაგრატიონი და სხვა). ეს არ გამოირიცხავს აფხაზეთს არაქართული წარმოშობის შემადგენლობას, მაგრამ მთავარია ის, რომ მთლიანად ქართველურ სამყაროში მოქცეული დასავლეთ საქართველოს მოსახლეობის ეს უმცირესობა, რომელშიც ჩვენი წელთაღრიცხვის პირველი საუკუნეებიდანვე მიმდინარეობდა ქრისტიანობის პროცესი, და სადაც ქრისტიანობა IV (VI) საუკუნეში სახელმწიფო რელიგიად გამოცხადდა, ისევე მონაწილეობდა ქართული სახელმწიფოსა და ქართული ქრისტიანული კულტურის შექმნაში, როგორც ყველა ქართული ეთნიკური ჯგუფი.

აფხაზეთში საქართველოს განუყოფელი ნაწილია

ლიც სოხუმამდე (იმდროინდელი დიოსკურია, მთლიანად კოლხეთი (დასავლეთ საქართველო) აყო დასახლებული, რომლის შემდეგ იწყებოდა ეთნიკურად შედარებით პირელი სამყარო, სადაც საკუთრივ კოლხეთთან ერთად იხსენიებიან სხვა ტომებიც (მაგ. კერკეტები), რომელთაც მკვლევართა ნაწილი ჩრდილოკავკასიური წარმოშობის ტომებად თვლის. ამასთანავე ნიკოფსისთან (ტუაფსესთან) II საუკუნის ბერძენი ავტორები, ფლავიუს არიანე და კლავდიუს პტოლემეოსი ასახელებენ გეოგრაფიულ პუნქტს „ლახიკას“, „მკელაფიკას“, რაც აქ უძველესი დროიდან კოლხურ-ლაზურ მოსახლეობის უტყუარი მოწმობაა (ივ. ჯავახიშვილი, სიმონ ჯანაშია, პავლე ინგოროვია, ნიკო ბერძენიშვილი, გიორგი მელიქიშვილი, მერი ინაძე...)

ამ დროიდან ჩნდებიან, აზრთა სხვადასხვაობაა მათი ეთნიკური კუთვნილების შესახებ, მკვლევართა ნაწილი მიიჩნევს, რომ ისინი, ისევე როგორც მათ ირგვლივ მოსახლე ეგრები, ტანები და სხვანი, ქართველური ტომები არიან, (ივ. ჯავახიშვილი, პ. ინგოროვია) ხოლო ნაწილი, რომ ისინი ჩრდილოკავკასიური ადგილური ტომები არიან (მ. ინალიფა, ზ. ანაბაძე...) ზოგი მკვლევარი თვლის, რომ თანამედროვე აფხაზეთს თავის თავს აფსუებს რომ უწოდებენ ამ აფსილ-აბაზგების უმთავრო ჩამომავლები არიან (ან. ხაბაძე, ინალიფა...), ხოლო ზოგი მკვლევარის აზრით თანამედროვე აფსუები მთლიანად (ინგოროვია), ან ნაწილობრივ (ბ. ბერძენიშვილი) XVII საუკუნიდან ჩრდილოკავკასიური არიან ჩამოსახლებულნი. აფსუები, რომელთაც ჩვენ აფხაზებს ვუწოდებთ, ამ მიწა-წყალზე, მოსახლეობენ ან უძველესი დროიდან, ან XVII საუკუნიდან, ან უძველესი დროიდანაც და XVII

ფოში, XI-XV საუკუნეებში ერთი-ახ ქართულ სახელმწიფოში — საქართველოში, საქართველოს დაყოფის შემდეგ (XVI ს.) იმერეთის სამეფოში, იმერეთის სამეფოდან სამეგრელოს სამთავროს გამოყოფის შემდეგ სამეგრელოს სამთავროში, ხოლო XVII საუკუნიდან ცალკე გამოყოფილ აფხაზეთს სამთავროში, რომელსაც იურიდიულად იმერეთის მეფის ემორჩილებოდა. ყველა ჩამოთვლილი, მათ შორის აფხაზეთს სამეფო და აფხაზეთს სამთავრო ქართული სახელმწიფოები იყო, ქართული კულტურით, ქართული ენით, ქართული დამწერლობით. (სიმონ ჯანაშია, ნიკო ბერძენიშვილი, პავლე ინგოროვია...)

გარეშე მტრებთან უთანასწორო ბრძოლაში, მინაფერდულ ბრძოლაში დასუსტებულ და მოსახლეობა შემცირებულ საქართველოში იწყება ჩრდილო კავკასიიდან მომთაბარე ტომების ჩამოსახლება (კახეთში — დაღესტნელები, ქართლში — ოსები, დასავლეთ საქართველოში — აფხაზ-ადიგელები).

აღნიშნულ დებულებას მთლიანად უპირისუპირია მთლიანად უპირისუპირია მთლიანად უპირისუპირია

აღნიშნულ დებულებას მთლიანად უპირისუპირია მთლიანად უპირისუპირია მთლიანად უპირისუპირია

აღნიშნულ დებულებას მთლიანად უპირისუპირია მთლიანად უპირისუპირია მთლიანად უპირისუპირია

აღნიშნულ დებულებას მთლიანად უპირისუპირია მთლიანად უპირისუპირია მთლიანად უპირისუპირია

რაღიპორპორაშია ბი-ბი-სის პოზიშია აფხაზეთის აფხაზის გაყო

დასავლეთის მახორბი ინფორმაციის საშუალებებმა ურადღებმა მიაქციეს საქართველოს უმაღლესი ხაზის პრინციპული გადაწყვეტილებას აფხაზეთის დამოუკიდებლობის დეკლარაციის გაუქმების შესახებ. აი, როგორი კომენტარი გაუკეთა ამ მოვლენას დიდი ბრიტანეთის რადიოკორპორაციის ბი-ბი-სის რუსული სამხაზურის თანამშრომელმა რობერტ პერსონმა:

ქართველებისა და აფხაზების ურთიერთობა არასოდეს ყოფილა განსაკუთრებით კარგი საბჭოთა პერიოდში. მაგრამ იგი კიდევ უფრო გაუარესდა შარშან, როცა აფხაზეთი საქართველოს დამოუკიდებლობის მოძრაობის საქართველოდან გამოყოფისა და რუსეთის ფედერაციისთან შეერთების მოთხოვნით დაუპირისპირდა. აფხაზეთის სახალხო ფრონტი საბჭოთა სისტემის მტკიცე მომხრედ მოგვევლინა. აფხაზეთის სახალხო ფრონტის მიერ საქართველოს პროკურორისათვის გაგზავნილ წერილში, რომელშიც ის ქართველებსა და აფხაზებს შორის შარშან ივლისში მომხდარი შეტაკების გამოძიებას მოითხოვდა, ნათქვამი იყო: თქვენში ლოზუნგია — უარი საბჭოთა კავშირის კომუნისტურ პარტიას, ჩვენში — გაუმარჯოს საბჭოთა კავშირის კომუნისტურ პარტიას! მას შემდეგ მხარეები დაი-

ბული მშვიდობის მდგომარეობაში აღმოჩნდნენ. მაგრამ ამას წინათ აფხაზეთში ატმოსფერო დაიძაბა შარშანდელ უწყისიგობათა წაქეზებაში ბრალდებული პარტიის დამწყობასთან დაკავშირებით. აქამდე ქართულ ეროვნულ მოძრაობის ძალზე ფრთხილი პოზიცია ეკავა, შეგნებული ჰქონდა რა წინადადება მოქმედების საშუალება და ცდილობდა რა არ ასცდებოდა მთავარ მიზანს — საქართველოს დამოუკიდებლობას. ქართულმა ეროვნულმა მოძრაობამ დაემორჩილა საქართველოს უმალესი საბჭოს პრეზიდიუმის, ისე აფხაზებს გადაწყვეტილება. არც ერთ მათგანს, როგორც მოძრაობის წარმომადგენლები აცხადებენ, ძალა არა აქვს. მათი მტკიცებით, აფხაზეთის უმალესი საბჭო არიან, ან უფრო სწორად, ძველი მეთოდებით დანიშნეს და რეფორმადელი პერიოდის პროდუქტია. ამგვარად, მისი შემადგენლობა უფრო მეტად ამომრჩეველთა აზრს კი არ სახაზავს, არამედ კომუნისტურ-ბი-ბი-სის პოლიტიკის გამო (თუმცა აფხაზეთი ავტონომიური რესპუბლიკის მოსახლეობის 18 პროცენტზე ნაკლებს შეადგენენ, მაშინ როცა ქართველები — 45 პროცენტზე მეტს) უმალეს საბჭოში მეტი აფხაზია, ვიდრე ქართველი. რამდენადაც ოქტომბერში მრავალპარტიული არჩევნები უნდა გაიმართოს, რის შემდეგ აფხაზების წარმომადგენლობა, ალბათ, მნიშვნელოვნად შემცირდება, ქართველები აფხაზებს ბრალს სდებენ დემოკრატიული პროცესის ჩაშ-

ლის მცდელობაში. მეორე მხრივ, ქართული ეროვნული მოძრაობის ერთ-ერთი ლიდერის ზვიად გამსახურდიას მიერ კვირას ორგანიზებული დემონსტრაციის მონაწილეებმა გახაცხადეს, რომ მხოლოდ საქართველოს უმალესი საბჭოს გაფართოებულ სესიას ჰქონდა აფხაზეთის დამოუკიდებლობის დეკლარაციის გაუქმების უფლება. უნდა აღინიშნოს, რომ ქართული ეროვნული მოძრაობა ცდილობს საქართველოს ეროვნულ უმცირესობათა დამშვიდებას. აფხაზეთისა და ოსეთის სახალხო ფრონტებს საქართველოში საბჭოთა მე-5 კოლონად განიხილავენ. მაგრამ მართა ქართველები როდი ეკვებიან, რომ ყოველივე ამასი მოსკოვის ფარული ხელი ურევია. მთლიანად აფხაზეთის ბრალად დასდეს კავშირი გაგზავნებთან, რომელთაც ერთი კვირის წინათ მოლდოვასა და ქოთუკედლობა გაზოცხადეს. ლიტვლები ლატვიელები და ესტონელები ასევე ხედავენ კავშირს მათი რესპუბლიკების ეროვნულ უმცირესობათა მოქმედებასა და ცენტრის პოზიციის შორის. მაგრამ, — აფხაზებს, ისევე როგორც გაგზავნებს, ან რუსებსა და პოლონელებს ლიტვაში, შეიძლება ეშინოდეთ შედეგებისა, რომელიც მოსკოვისაგან დამოუკიდებლობის მიღებას მოყვება. სწორედ ეს შიში, ისევე როგორც მოსკოვის ინტრიგები, განსაზღვრავს მათ მოქმედებას.

დღეს „საზოგადოებრივ-პოლიტიკური“
განკითხვის
საბჭოთა კულტურის
საერთაშორისო
ასოციაციის გაზეთს,
„კეპასი“
რომელიც
ქართული
კულტურის
პროპაგანდისტი
ჩვენთვისაა და
საზოგადოებრივ-პოლიტიკური
კათილი იყო მისი
პირველი ნაბიჯი
ამ დიდი ეროვნული
მნიშვნელობის
საბჭოთა,
დირსაულად
შეასრულა მისი
თავისი
კათილიზაციული
მისია.

ბი-ბი-სი, 28 აგვისტო
მოამზადა
რამა პარტიული მისია

აფხაზეთი საქართველოს განუყოფელი ნაწილია

(დასასრული)

ლი, მეგრულსაგან განსხვავებული ზნე-ჩვეულებების, ცხოვრების წესების მქონე აფხაზეთი (აფსუა) მოსახლეობის მობრალეობას.

თუ აქამდე აფხაზეთში მხოლოდ ქართული ენა იყო თავისი ქართული წარწერებით და მწერლობის ძეგლებით, (ბერძნულს აქ, ისევე როგორც მთელ საქართველოში სხვა ფუნქციას და მნიშვნელობას ჰქონდა). XVII საუკუნიდან ჩნდება ცნობები დაახლოებით მდ. კოდორს გადმავანსხვებული სლავო-ბარაქო ენის არსებობის შესახებ.

რუსეთის მიერ 1801 წლიდან დაწყებული ანექსიის შემდეგ ბლივირდება სეპარატისტული ტენდენციები. დამპყრობელი საკუთარი ინტერესებიდან და შესაძლებლობებიდან გამომდინარე ქართულ სამეფო-სამთავროებს ცალ-ცალკე იმორჩილებს. ცდილობს ამოიკრავოს საქართველოს, ისევე როგორც აფხაზეთის სახელწოდებაც და აქ თბილისისა და ქუთაისის გუბერნიებს ქმნის, საკუთრივ აფხაზეთის, ჯერ სოხუმის სამხედრო გაყოფისა და ქუთაისის გუბერნიის სოხუმის ოკრუგი უწოდებს, რომელიც ქუთაისის გუბერნიის დასუქებისა და აფხაზეთის დასუქების მიზნითაა დასაბამებული (1811 წ.) იწყება აფხაზეთის ეკლესიის გარუსების და ქართული წარწერების მთავარი სლავურის დამკვიდრების მცდელობა; ქართული

ლის საპირისპიროდ აფხაზეთი (აფსუა) თვითშეგნების დახარჯვით ამ ტენდენციას წინ აღუდგა აფხაზეთის მოწინავე საზოგადოება, რომელიც საგანგებო დეპუტაციებით ამიერკავკასიის რუს მოხელეებს უსაბუთებდა, რომ აფხაზეთი ისტორიულად — კულტურულად — სარწმუნოებრივად საქართველოს განუყოფელი ნაწილია.

რუსეთის ხელისუფლებამ თავისი მიზნებისათვის იყენებდა ისეთ ტრავიკულ მოვლენებს აფხაზეთის ისტორიაში, XIX საუკუნის II ნახევარში, როგორც იყო მუჰაჰაირობა. ფაქტიურად აღდგინდა რამდენიმე აფხაზეთის თურქეთში გადასახლების პროვოცირება, შემდეგ დაბრუნებას უწყობდა მუჰაჰაირობა იმ ნაწილს, რომელსაც სამშობლოში დაბრუნება სურდა (გ. ძიძარია) იგივე ხელისუფლებამ არ აძლევდა აფხაზეთში დასახლების უფლებას ქართველებს და ხელს უწყობდა მუჰაჰაირობა მიწებზე სომხების, რუსების და სხვა ერთგნობითა წარმომადგენლების დასახლებას. იმდროინდელი ქართული პრესა ფართოდ ასახავს მოწინავე ქართველთა ბრძოლას ილია ჭავჭავაძის მიითავიებით აფხაზეთა განსახლების წინააღმდეგ. ნიშანდობლივია, რომ 1920 წ. დემოკრატიული საქართველოს მთავრობას ანტანტის საბჭოს სხდომაზე განსახილველად შეაქვს მუჰაჰაირობა სამშობლოში დაბრუნების საკითხი.

სახელმწიფოს სახელწოდება, საქართველო, რუსეთის იმპერიის დაცემის შემდეგ აღსდგა და მშენ

აღსდგა ფაქტიურად იურიდიული სახელწოდება აფხაზეთი. 1918 წ. საქართველოს დემოკრატიული რესპუბლიკის დაარსების შემდეგ, აფხაზეთის სახალხო საბჭოს დადგენილებით აფხაზეთი ავტონომიური უფლებით შევიდა საქართველოში, რაც ფაქტიურად დემოკრატიული საქართველოს დამფუძნებელი კრების სტენოგრაფიულ ანგარიშში და დემოკრატიული საქართველოს კონსტიტუციაში (მუხლი 107). რაც ცნო 1920 წლის მაისში საქართველოს რესპუბლიკასა და რუსეთის ფედერაციის შორის დადებულ ხელშეკრულებამ.

ბოლშევიკური რუსეთი აფხაზეთში, და სხვა რეგიონებშიც უტყვევდა საქართველოს რესპუბლიკას და აფხაზეთის ხელისუფლების თხოვნით, 1918 წლის 8 ივნისის ხელშეკრულებით, საქართველოს სახელმწიფო გვარდიის ნაწილები შეიღწა აფხაზეთში, სადაც ისინი ბოლშევიკებს და მათ მომხრეებს ებრძვიან. ამ მოვლენების ამსახველი საარქივო დოკუმენტები ამ ბოლო დროს ქვეყნდება ჩვენს პრესაში (ა. მენთეშვილი).

1921 წლის თებერვალში ბოლშევიკური რუსეთის მიერ საქართველოს ფაქტიური ანექსიის შემდეგ მდგომარეობა რთულდება. აფხაზეთი ბოლშევიკებს ნ. ლაკობა, ე. ეშმა და სხვები მოითხოვენ აფხაზეთის დამოუკიდებელი რესპუბლიკის შექმნას, მათ კარგად ესმოდათ თავისი მოთხოვნის უკანონობა და მის დასაბუთებას ნაციონალიზმის აღმოფხვრის აუცილებლო-

ბით ცდილობდნენ, „როგორც აბრას“ ისე თხოვლობდნენ და დროებით ლონისძიებდნენ თვითონ. ქართველი ბოლშევიკები დათანხმდნენ მათ მოთხოვნაზე, რამაც აფხაზეთი ბოლშევიკების ლიდერების გაკვირვებას კი გამოიწვია. მათი თანხმობა განპირობებული იყო სურვილით — განემტკიცებინათ აფხაზეთი ბოლშევიკების მხარდაჭერა საქართველოში საბჭოთა ხელისუფლების განმტკიცებისათვის ბრძოლაში, განსაკუთრებით პირველ ხანებში. და 1921 წლის მარტში შეიქმნა აფხაზეთის სსრ. აღნიშნული მოვლენები წარმოდგენილია 1987 წელს სოხუმში გამოცემულ ნ. ლაკობას სტატიითა და გამოსვლითა კრებულში და სხვა საარქივო მასალებში.

ქართველი ბოლშევიკების ლიდერებს არ აინტერესებდათ და არც აწუხებდათ, რომ ამ დათმობით ისინი ხელს უწყობდნენ საქართველოს ერთიანობას, მის ისტორიულ საზღვრებს, რომლის დასაცავად ქართველი ხალხი, საუკუნეების მანძილზე იბრძოდა, მათ არ აინტერესებდათ, ანგარიშს არ უწყებდნენ ქართველი ხალხის კანონიერ უფლებებს, განსაკუთრებით ქართველი ხალხის იმ ნაწილისა, რომელიც საუკუნეთა მანძილზე ცხოვრობდა რა საკუთარ მიწა-წყალზე და საკუთარ სამშობლოში — საქართველოში, ამიერიდან უნდა ეცხოვრა სხვა სახელმწიფოში, აფხაზეთის სსრ-ში, სადაც როგორც მანამდე, ისე ამ დროსაც და შემდეგაც მოსახლეობის უმრავლესობას ქართველები შეადგენენ, რასაც ნათლად ადასტურებენ მოსახლეობის აღწერათა გამოქვეყნებული მასალები (ს. ლეიქმეილი, ა. თოთაძე...) რომ აფხაზეთის სსრ ხელისუფლებამ შექმნილი ერთეული იყო, რომლის საქართველოდან განცალკევებით არსებობა ეკონომიკურად, ისტორიულ-კულტურულად და იმდროინდელი ვითარებიდან გამომდინარე სრულიად არაკანონზომიერი და გაუბართლებელი იყო. ეს მაშინვე გაცხადდა, და როგორც ცნო-

ბილია, იმავე აფხაზეთი ლიდერების თხოვნით და თაოსნობით მალევე გაუქმდა.

უნდა აღინიშნოს, რომ საბჭოთა ხელისუფლების დამყარების შემდეგ 20-იან წლებში ადგილი ჰქონდა რიგი დამოუკიდებელი რესპუბლიკების გამოცხადებას, მაგ: სტავროპოლის, ყუბანის, შავი ზღვის სანაპიროსი და სხვათა, რომელნიც მალე რსფსრ-ის ოკუპაციის ქვეშ დასუსტდნენ. მსგავს შემთხვევებს ამიერიკავკასიაშიც ჰქონდა ადგილი.

ამგვარად VIII-X საუკუნეებში აფხაზეთი ეწოდება მთლიანად დასავლეთ საქართველოს და დასავლეთ საქართველოს (მათ შორის საკუთრივ აფხაზეთს და საკუთრივ აფხაზეთს), X საუკუნიდან მთლიანად საქართველოსა და ყველა ქართველს, შემდეგ იწყება უკუბრუნება და XVII საუკუნიდან აფხაზეთი ეწოდება საკუთრივ აფხაზეთს სამთავროს. შესაბამისად, ვიწროვდება ცნება აფხაზეთის მიწებზე დასახლება აფხაზეთი ეწოდება მთლიანად აფხაზეთის ავტონომიურ რესპუბლიკას, ხოლო აფხაზ ხევს (და სხვებიც) ვუწოდებთ იმ-ათ, ვინც თავის თავს უწოდებენ აფსუას.

საბჭოთა ხელისუფლების არსებობის წლებში, აფხაზეთში, ისევე როგორც მთელ საქართველოში (საქართველოში ყველაზე მეტად) გეგმაზომიერად ტარდებოდა არამეცნიერ (რუსი, სომეხი და სხვა) მოსახლეობის ჩასახლების, ხალხის დახრეკვა-გადასახლების ღონისძიებანი. 1926 წ. საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის სესიაზე აფხაზეთი ბოლშევიკების ლიდერი ნ. ლაკობა იუწყებოდა, თუ როგორ ხვრეტდნენ აფხაზეთში თავადებს, აზნაურებს... დასტვბად (пачками) ხვრეტდნენ და ასახლებდნენ ყველას, ვინც არ მოსწონდათ და რომ მხოლოდ კოდორის უეზლში ერთ დღეს 12 კაცი ჩაუშვეს.

გარეან ლორთქიფანიძე

მრგვალი მაგიდის პოლიტიკური ორგანიზაციების განსხვავებები

1990 წლის 27 აგვისტოს საქართველოს დედაქალაქში ბოლოს და ბოლოს აღებულ იქნა საბჭოთა იმპერიის შემქმნელის ვლადიმერ ლენინის ძეგლი.

მრგვალი მაგიდასთან გაერთიანებული პოლიტიკური ორგანიზაციები გამოვეთქვამთ კმაყოფილებას იმის გამო, რომ როგორც იქნა ყურად იღეს ჩვენი დიდი ხნის კატე-

გორიული მოთხოვნა ძეგლის აღების შესახებ.

დაბეჭდვით შეგვიძლია განვიცხადოთ — აღსრულდა ქართველი ერის ნება. მრავალმხრივად არედანი განთავისუფლდა ისტორიული ანაქრონიზმისაგან. თბილისი განწყობილი შეხვდა მარიამობის დღესასწაულს!

დადგა დრო უსამართლობით დამძიმებულ მოედანზე დაიდგას საქართველოს მეფეთ-მეფის დიდი დავით აღმაშენებლის ძეგლი, რომელსაც თაყუანს სცემს ყოველი ქართველი.

იმედია, სულ მალე, ე. წ. „გმერთა მოედანზე“ აღმართება ჩვენი ერის სალოცავი თამარ მეფის ძეგლი.

ჩვენთან არს ღმერთი!

დადგა დრო უსამართლობით დამძიმებულ მოედანზე დაიდგას საქართველოს მეფეთ-მეფის დიდი დავით აღმაშენებლის ძეგლი, რომელსაც თაყუანს სცემს ყოველი ქართველი.

იმედია, სულ მალე, ე. წ. „გმერთა მოედანზე“ აღმართება ჩვენი ერის სალოცავი თამარ მეფის ძეგლი.

ჩვენთან არს ღმერთი!

საპარტიველოს სსრ უზენაესი საბჭოს პრეზიდიუმის 1990 წლის 24 აგვისტოს ბრძანებულებით დანიშნულ იქნას საქართველოს უზენაესი საბჭოს ცენტრალური საარჩევნო კომისიის თავმჯდომარე და მისი ოთხი წევრი.

„საქართველოს უზენაესი საბჭოს არჩევნების“ შეთანხმებ კანონის IV კარის 22-ე მუხლის შესაბამისად განსაზღვრულია „...პარტიების, საზოგადოებრივი ორგანიზაციებისა და მოძრაობების წინადადებების გათვალისწინება“. კანონის ეს მუხლი არ იქნა გატარებული მრგვალი მაგიდის პოლიტიკური ორგანიზაციებისადმი. ამროვად ვთვლით, რომ ადგილი ჰქონდა საარჩევნო კანონის გვერდის

ავლას, რის გამოც საქართველოს სსრ უზენაესი საბჭოს პრეზიდიუმის მიმართ ვაცხადებთ პროტესტს.

საპარტიველოს პალსინის აპეზირი

წინდა ილია მართლის საზოგადოება

საპარტიველოს ტრადიციონალისტების აპეზირი

სრულიად საქართველოს მერაბ კოსტავას საზოგადოება

ეროვნული ფრონტი — რადიკალური აპეზირი.

26.08.90 წ.

საპარტიველოს ეროვნული-ლიბერალური აპეზირის განცხადება

საქართველოს სახალხო ფრონტის ფრაქცია — საქართველოს ეროვნულ-ლიბერალური აპეზირი, დაფუძნდა 1990 წლის 17 იანვარს. 1990 წლის 21 აგვისტოს გაიმართა ეროვნულ-ლიბერალური აპეზირის უმაღლესი ორგანოს კრება, რომელმაც დაადგინა აპეზირის საქართველოს სახალხო ფრონტის განმარტების აქტი. 1990 წლის 24 აგვისტოს საქართველოს ეროვნულ-ლიბერალური აპეზირი დაფუძნდა როგორც დამოუკიდებელი პოლიტიკური, პარლამენტური (საარჩევნო) ტიპის გაერთიანება. იმავე დღეს საქართველოს ეროვნულ-ლიბერალური აპეზირი სტუმრის სტატუსით მიღებულ იქნა პლიტიკურ პარტიათა და ორგანიზაციათა მრგვალი მაგიდის წევრად.

საპარტიველოს ეროვნული-ლიბერალური აპეზირი

„ახალგაზრდა ივერიელი“ 28 აგვისტოს ნომერში გამოქვეყნდა რესპუბლიკის კოაპერატორთა კავშირის გამგეობის სახელით განცხადება, რომელიც მიმართულია კოაპერატორთა საგანგებო ყრილობის მოწვევის საწინააღმდეგოდ.

მოგვხსენებთ, რომ კავშირის თავმჯდომარის მონაწილეობით, საქართველოს მთავრობამ, პრესაში გამოქვეყნების გარეშე, მხოლოდ ჩვენს რესპუბლიკაში სამომავლოდ, მიიღო ფაქტიურად კოაპერაციული მოძრაობის ჩახშობის ტოლფასოვანი დადგენილება, შემოიღო საკავშირო ახალი კანონი. ამან კოაპერატორთა 500-კაციან შეხვედრაზე გამოიწვია სამართლიანი კრიტიკა, სადაც უნდობლობა გამოეხატა კავშირის ხელმძღვანელობის და დადგინდა საგანგებო ყრილობის მოწვევის ვადები.

კავშირის გამგეობა, თავმჯდომარის ერთპიროვნული ხელმძღვანელობით გადააქცა სახელმწიფო სისტემის ერთ-ერთ მორჩილ სტრუქტურად, ატარებს რა ხელისუფლების მარიონეტულ ეკონომიკურ პოლიტიკას, უგულვებელყოფს კოაპერატორთა ინტერესებს, მიმართავს იაფფასიან, არაკორექტულ ხერხებს კოაპერატორთა ყრილობის ჩატარების საწინააღმდეგოდ, გაუგებარია, რატომ უნდა ეწინააღმდეგებოდეს ასე გამგეობა

საზოგადოება, თბილისი

ყრილობის ჩატარებას, მითუმეტეს, საორგანიზაციო კომიტეტში მიმართა გამგეობის თხოვნით, ყრილობის ერთობლივად ორგანიზებასათვის. წესდებით, ყრილობა ორნახევარ წელიწადში ერთხელ უნდა ჩატარდეს, მაგრამ ნუთუ დღევანდელ ექსტრემალურ სიტუაციაში საგანგებო ყრილობის მოწყობა არ შეიძლება?

ყოველად შეუთავსებლად მიგვაჩნია კოაპერატორთა კავშირის თავმჯდომარის, ანუ თავისუფალი მეწარმეობის პრინციპების დამცველისა და მომარაგება-გასაღების სახელმწიფო კომიტეტის პირველი მოადგილის პოსტები, რომლებიც უზინარობრივად ურთიერთსაწინააღმდეგოა. გამგეობაზე არც ერთხელ არ განიხილულა არც ერთ დღესაც არც კანონი, რომელსაც თავმჯდომარის ერთპიროვნული ვიზიერებით შემდგომ დღეობის მთავრობა, გამგეობის მიერ არა თუ არ შეჩერებულა არც ერთი საკავშირო ან რესპუბლიკის უწყებრივი უკანონო დადგენილება, არამედ ისინი უფრო შემსუბღველი ფორმებით შემოიღეს საქართველოში სამოქმედოდ.

საერთოდ არ არსებობს კოაპერაციების ნედლეულით, მასალა-

საპარტიველოს სსრ უზენაესი საბჭოს პრეზიდიუმის 1990 წლის 24 აგვისტოს ბრძანებულებით დანიშნულ იქნას საქართველოს უზენაესი საბჭოს ცენტრალური საარჩევნო კომისიის თავმჯდომარე და მისი ოთხი წევრი.

საპარტიველოს სსრ უზენაესი საბჭოს პრეზიდიუმის 1990 წლის 24 აგვისტოს ბრძანებულებით დანიშნულ იქნას საქართველოს უზენაესი საბჭოს ცენტრალური საარჩევნო კომისიის თავმჯდომარე და მისი ოთხი წევრი.

„საქართველოს უზენაესი საბჭოს არჩევნების“ შეთანხმებ კანონის IV კარის 22-ე მუხლის შესაბამისად განსაზღვრულია „...პარტიების, საზოგადოებრივი ორგანიზაციებისა და მოძრაობების წინადადებების გათვალისწინება“. კანონის ეს მუხლი არ იქნა გატარებული მრგვალი მაგიდის პოლიტიკური ორგანიზაციებისადმი. ამროვად ვთვლით, რომ ადგილი ჰქონდა საარჩევნო კანონის გვერდის

რის დამოუკიდებლობის სტატუსის საკითხი და სამუხაროდ, უმრავლესობამ იქაც გაიმარჯვა, და ჩვენი კავშირი დღესაც საკავშიროს შემადგენლობაშია. გამგეობაში სრული უთანხმოებაა საბაზრო ეკონომიკის, კოაპერაციის და მცირე ბიზნესის განვითარების კონცეფციული საკითხებშიც. ხოლო ის, რომ ბატონი დავითი სამართლიანად და მწვეველ აყენებს კოაპერაციული მოძრაობის სასიცოცხლო პრობლემებს, რაც გამგეობის ხელმძღვანელობამ არ მოსწონს, არავის არ აძლევს უფლებას, უტაქტობად და დემაგოგიად მონათლონ მისი საქციელი, ან გამგეობის წევრებმა, შეკრებას რომ ესწრებოდნენ, რატომ არ გამოხატეს თავისი მოსაზრება?

საჭიროა სერიოზული დიალოგი. არსებულ რთულ პოლიტიკურ ეკონომიკურ მდგომარეობაში საქართველო კოაპერაციის თანადგომა. კოაპერატორთა საგანგებო შეკრება ჩატარდება 4 სექტემბერს ხაზრატის სახალხო საბჭოს 10 საათიდან. გთხოვთ, ყველა კოაპერაციის, გვეწვით.

კოაპერატორთა ინტერესების დაცვის საგანგებო კომიტეტის წევრები

მ. ბათუაშვილი, ნ. შარაშიძე, ა. აბაშაძე, ი. ხითინიძე, ნ. ნასრაშვილი, ზ. ტარხაძე.

საპარტიველოს ეროვნული-ლიბერალური აპეზირი

საპარტიველოს ეროვნული-ლიბერალური აპეზირი

MEGAS

1

1990

30 აპრილი

გამომცემი 1990 წლიდან

PEGASUS

საქართველოს კულტურის საერთაშორისო ასოციაციის ორგანო

Agency of International Cultural Association of Georgia

დამურ გახელაიზილი

საქართველოს კულტურის საერთაშორისო ასოციაციის „მეგასის“ პრეზიდენტი

„მოგვს ჩვენ, უფალო, გული ბრძენი და გონიერი“

საქართველოს კულტურის საერთაშორისო ასოციაციის თავის სახელწოდებად და ემბლემად პეგასი შეარჩია. ცხენის წელს მოვლენილ ჩვენს გაზეთსაც „მეგასი“ დავარქვით, რამეთუ პეგასის შემოქმედელი უთუოდ დაადგება სიკეთისა და სიყვარულის გზას, გზას მომავლის სანუკვარი ტაძრისაკენ, სადაც ზნეობრივად წმინდა, სულიერად ამადლებული, თავისუფალი, დემოკრატიული საქართველოს ხატი ასვენია.

„მეგასი“ თანამშრომლობს ყველასთან, ვისი მოღვაწეობაც საქართველოს პოლიტიკური და კულტურული აღმავლობის მიზნებს ისახავს.

„მეგასი“ ზრუნავს ჩვენში და უცხოეთში ქართული კულტურის სულიერი სიმდიდრის პოპულარიზაციისათვის, მსოფლიოს ხალხთა კულტურებთან ქართული კულტურის თანამოქმედების გაფართოებისათვის.

„მეგასი“ ზრუნავს რესპუბლიკის შემოქმედებით ინტელექტუალური და სპეციალისტთა კონსოლიდაციისათვის.

„მეგასი“ ზრუნავს ქართული ეროვნული ფენომენის კიდევ მეტად წარმოჩენისათვის, დეფორმირებული ეროვნული თვითშეგნების კათარზისისათვის.

„მეგასი“ ზრუნავს ახალგაზრდობის ზნეობრივი ჩამოყალიბებისა და სწორი ორიენტაციისათვის.

„მეგასი“ ზრუნავს თანამედროვე ქართული ხელოვნების მძლავრი ეროვნული ძირის — ხალხური შემოქმედების აღდგენისა და განვითარებისათვის.

„მეგასი“ ზრუნავს ხელოვნათა ინტელექტუალური და შემოქმედებითი პოტენციალის გამოვლენისათვის, მათთვის უკეთესი პირობების შექმნისათვის.

„მეგასი“ ზრუნავს კეთილსამყოფელი წყლის მტანისათვის რესპუბლიკის სოციალურ-ეკონომიკური მდგომარეობის გაჯანსაღებაში, ერის მორალურ-ზნეობრივ აღორძინებაში.

„მეგასი“ ზრუნავს უცხოეთში ქართული კულტურის კიდევ მეტად წარმოჩენისათვის, მსოფლიო კულტურის მიღწევების საქართველოში დამკვიდრებისათვის.

„მეგასი“ იბრძვის ტოტალიტარული რეჟიმის შემკვიდრების — სახელმწიფო სტრუქტურების კულტურისადმი უწყებრივი დამოკიდებულების წინააღმდეგ.

„მეგასი“ იბრძვის ყოველგვარი სნობიზმისა და ქართული კულტურისადმი ვინმეს მონოპოლისტური დიქტატის წინააღმდეგ.

„მეგასი“ იწვევს თანამშრომლობისათვის ცალკეულ პირებს, საზოგადოებებს, ორგანიზაციებს, საწარმოებს, ყველას, ვისაც სურვილი აქვს მცირეოდენი სამსახური მაინც გაუწიოს ერის აბსორბირებული სულის ფერისცვალებას, ზნეობრივ სრულყოფას.

და თუ თქვენი, კემზარბიტი მამულიშვილების თანადგომით ჩვენს მიზნებს განვახორციელებთ, კიდევ უფრო პოპულარულს გაგზნობით მარად ცოცხალ ქართულ ხელოვნებას, მაშინ ეროვნული სიამაყე თქვენი წილხვედრის გახდება.

„მოგვეც ჩვენ, უფალო, გული ბრძენი და გონიერი“.

მარიაშობა-ქართველთა ნათელი დღესასწაული

...როცა ქრისტეს მოციქულებმა კენჭი იყარეს, თუ ვინ ხად წახულიყო ღვთის სიტყვის საქადაგებლად, საქართველოში წამოხვდა უოცლადწმინდა ღვთისმშობელს ზედა წილად და იგი აპირებდა კიდევ გამოგზავრებას, მაგრამ უფალმა აუწყა, რომ მოახლოებული იყო მისი მიძინების (გარდაცვალების) დღე და იერუსალიმს არ უნდა განშორებოდა. მაშინ მარიამმა თავისი ხატი გადასცა ქრისტეს პირველ მოციქულს — ანდრეას და თავისი დედობრივი ლოცვა-კურთხევით საქართველოში გამოაგზავნა. ეს იყო ნიშანი იმისა, რომ ჰყენი ქვეყანა ღვთისმშობლის მფარველობის ქვეშ იქნებოდა.

მას შემდეგ საქართველოში მარიამობა — ღვთისმშობლის მიძინების უამრავი აღინიშნება. როგორც ნათელი დღე ჰყენი ერის სულიერ ცხოვრებაში. ეს არის ფერისცვალების შემდგომი უდიდესი ქრისტიანული დღესასწაული.

ღვთისმშობლის წილხვედრ ქვეყანაში მის სახელზე მრავალი ეკლესია-მონასტერი აიგო, მრავალი ხატი შე-

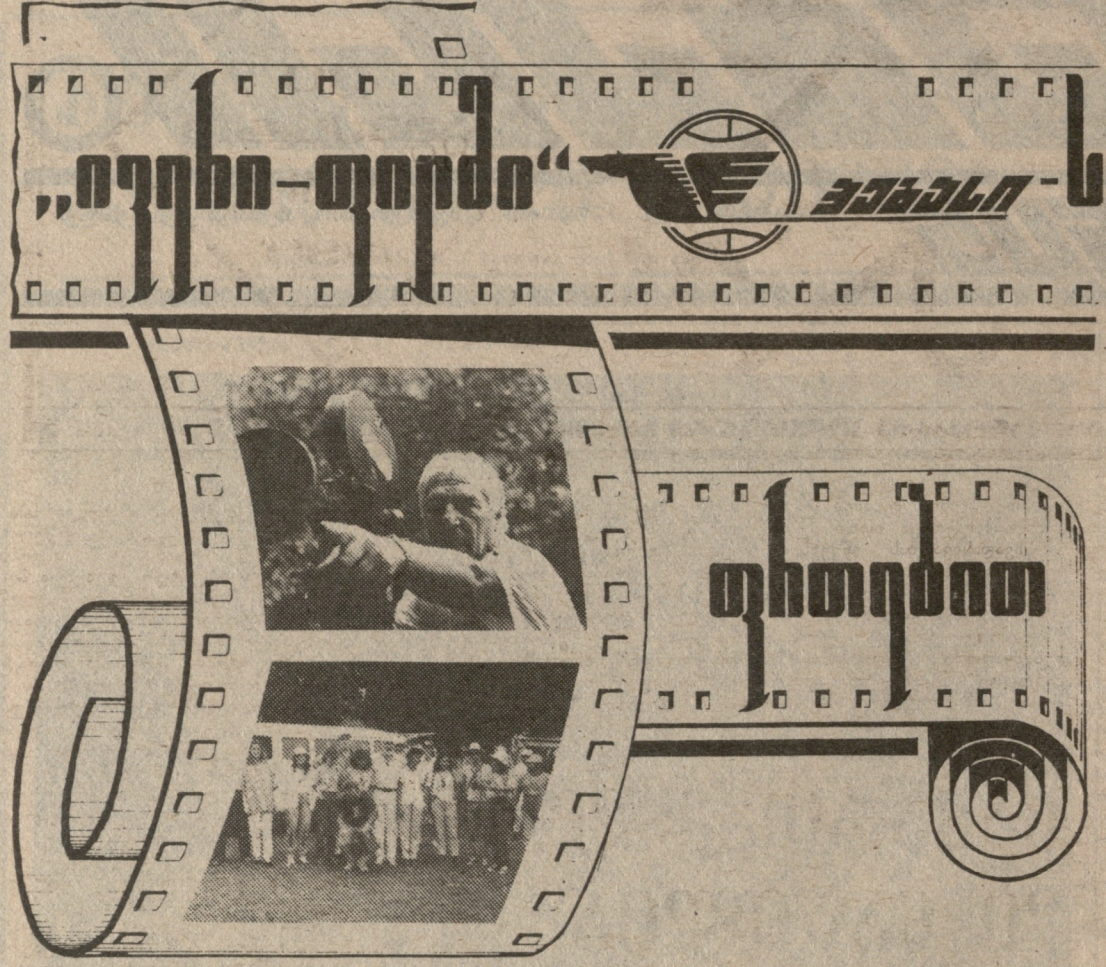
იქმნა. ამ ეკლესიებისა და ხატების უძველესია მისდამი მიძინების საგალობლები: „შენ ხარ ვენახი“... და „ღვთისმშობელს ვადიდებდით“... რომელთა ავტორებიც (დემეტრე მეფე და იოანე მინჩხი) ხოტბას ახაზავენ მარად ქალწულ ღვთისმშობელს, რომელმაც გვიშვა მაცხოვარი იესო ქრისტე და რომელიც გვიფარავს ჩვენ ბოროტისაგან.

წლებადღე მარიამობას კიდევ უფრო აცისკროვნებს ათონის ივერთა მონასტრიდან ჩამოტანილი მისი ხელთუქმნილი ხატის ასლი, რომელიც კარიბჭის ღვთისმშობლის სახელითაა ცნობილი და რომელმაც თავისი სახელთუქმნილი ძალით უნდა დაიფაროს საქართველო. მეორედ მოხვლის უამრავი ამიტომაც ვეძღვრით მას: „მოწყალეების კარი განგვიღე კურთხეულ ღვთისმშობელო, რათა რომელნი ეხე შენ გეხავთ, არა დავეცნეთ, არამედ განვერნეთ წინააღმდეგობა მტერთაგან, რამეთუ შენ ხარ ცხოვრება ნათესავთა ქრისტიანთა. ამინ“!

საზოგადოებრივი მოთხოვნით

27 აპრილს თბილისში აღიზღო იქნა ლენინის ქუჩაში. მგზობა დემონსტრაციის საღამოს 8 საათზე და დასრულდა უაღაშისა. მემდინარეობს მთადენის რეკონსტრუქცია

საქართველოში დაწყებულმა ეროვნული აღორძინების პროცესმა აშკარად წარმოაჩინა იმისი აუცილებლობა, რომ ჩვენი შემოქმედებითი საწარმოო გაერთიანება გამოყოფილია სსრკ კინემატოგრაფისტთა კავშირსა და სსრკ კინოფონდს, რადგან ჩვენი შემოქმედებითი კოლექტივის შრომითა და ნაღვლით მიღებული ფინანსური მოგების თითქმის ნახევარი საქართველოში უწყების საკუთრება ხდება. როგორც იტყვიან, ბედი თითონ მოგვადგა კარს, შეიქმნა საქართველოს კულტურის საერთაშორისო ასოციაცია „პეგასი“ — დამოუკიდებელი საზოგადოებრივი ორგანიზაცია, რომელიც ასე სჭირდება ქართული კულტურის პროპაგანდისა და პოპულარიზაციის საქმეს. ცხადია, ჩვენი შემოქმედებითი კოლექტივი ამ, ნამდვილად ეროვნული საზოგადოების გვერდით დიდგამა ასოციაციის პრეზიდენტის თანადგომითა და მხარდაჭერით შეიქმნა საქართველოს კულტურის საერთაშორისო ასოციაცია „პეგასი“ შემოქმედებითი-საწარმოო გაერთიანება „ივერი-ფილმი“, როგორც ასოციაციის დარგობრივი ქვედანაყოფი.

„ივერი-ფილმი“ ქართული კინოს ნამდვილ ენთუზიასტთა შემოქმედებითი გაერთიანებაა, რომელიც მიუხედავად იმისა, რომ სულ ახლახანაა შექმნილი, უკვე ორ სრულმეტრაჟიან ფილმზე მუშაობს.

„საბედისწერო გასროლა“ ფილ-

მი დეტექტივია, რომლის გადაღებაც საცაა დამთავრდება. მაყურებელი მას ეკრანზე წლის ბოლოს ნახავს, სწორედ ამიტომ არ შეგვჩვენებენ ფილმის ავტორს, იგი თვითონ მაყურებელმა განსაჯოს, ვიტყვი მხოლოდ, რომ ფილმის დამდგმელი რეჟისორი მე გახლავართ და სცენარის ავტორი ჩემთან ერთად რომან გვენცაძეა. ფილმს იღებს ოპერატორი გიმი ქრისტესაშვილი, დამდგმელი მხატვარია ჯემალ მირზაშვილი. ფილმის გადაღება ალბათ გაკვირვებულა და მეტი სიმწიფეებიც ექნებოდა, რომ მის ფილმის დირექტორი ომარ სულაძე არ პატრონობდეს.

ფილმი „ბრაზილია მდურის და ცეკვაძე“ ჩვენი შემოქმედებითი კოლექტივისათვის უცხოელ პარტნიორებთან ერთად გადაღებული პირველი ნაწარმოებია. თბილისში სტუმრობისას ბრაზილიის შტატის მატო-გროსას კულტურის მინისტრმა სენიორა სესილია მარია კაბალერმა გამოთქვა სურვილი ჩვენთან კულტურული ურთიერთობისა. ზემოთ ნსენებული ფილმის პროდიუსერი და სცენარის ერთ-ერთი ავტორი თვითონ გახლავთ. ხელშეკრულების გაფორმების შემდეგ ჩვენი დამდგმელი ჯემალ რეჟისორ მერაბ ვაგუას, ოპერატორ კუკური გვასალაას, ფილმის დირექტორ ანდრო თიბლოვის და ჩემი შემადგენლობით ორთვიანი სამუშაო ვიზიტით ბრაზილიას ეწვია. ამ დროის განმავლობაში მოვიარეთ ბრაზილიის უდიდესი ქალაქები, სამხრეთისა და ჩრდილოეთის ყველა შტატი, ვიყავით ცივილიზაცი-

ისაგან იზოლირებულ ინდიელებთანაც — ფილმში ხომ მოთხრობილია მკვიდრი მოსახლეობის კულტურაზე პორტუგალიური კულტურის ზეგავლენის შესახებ, რაც კათოლიკური ეკლესიის მეშვეობით ხორციელდება.

მალე ბრაზილიიდან დაბრუნდება დამდგმელი ჯემალ და უნდა ვივარაუდოთ, რომ წლის ბოლოსათვის ფილმი დასრულდება.

არც ქველმოქმედება დაიწყებია ჩვენი შემოქმედებითი კოლექტივის, საქართველოს ეროვნული ფუნდის მომავალ ოსტატებს — „ივერის“ ნორჩ ფუნდურთელებს ფინანსური დახმარება აღმოუჩინეთ.

„ივერი-ფილმი“ ასოციაცია „პეგასის“ ეგიდით საყურადღებო მამულიშვილური პროგრამის განხორციელებას აპირებს. დავეწყებთ სერიოზულ გადაღებას საქართველოს წარსულზე, ხვალისდელი დამოუკიდებელი საქართველოს ბედნიერი დღე ხომ ჩვენს მძლავრ ეროვნულ ფესვზე უნდა აღორძინდეს.

ოთარ კოხჩიაშვილი,
საქართველოს კულტურის საერთაშორისო ასოციაცია „პეგასის“ შემოქმედებითი-საწარმოო გაერთიანება „ივერი-ფილმის“ დირექტორი და სამხატვრო ხელმძღვანელი, საქართველოს სახალხო არტისტი.

სურათიანაძე: რეჟისორი ოთარ კოხჩიაშვილი; ქართველ და ბრაზილიელ მხანობთა ერთი ჯგუფი.

ასეთი გაზეთი გვჭირდება

საქართველოში ეროვნული აღორძინების დადგომამ წარმოშვა აუცილებლობა ყოველგვარი ბუროკრატიული და კონსერვატიული საგან თავის დაღწევის გზების გამოძიებისა. ძველებურად ცხოვრება უკვე აღარ შეიძლება, ვინაა პროგრესულსა და ეროვნულს უნდა მივცეს. თბილისის სახელმწიფო სამხატვრო აკადემია, რომლის აღზრდილებსაც არა ერთხელ უსახელებიათ საქართველო, ერთ-ერთი პირველი გახდა ასოციაცია „პეგასის“ კოლექტიური წევრი.

ვიმედოვნებთ, რომ ურთიერთხელსაყრელი პროგრამის საფუძველზე, ასოციაციისთან შემოქმედებითი ურთიერთობის შედეგად, აკადემიის სტუდენტთა და პროფესორ-მასწავლებელთა შესაძლებლობების (ისინი კი ამოუწურავია) გამოყენებით კიდევ უფრო მაკაფიოდ წარმოჩნდება ქართული სახვითი ხელოვნება. ამის საწინდარია სტუდენტთა და პროფესორ-მასწავლებელთა ნაშუაგვარები.

სახვითი ხელოვნების მოღვაწეებს ყოველთვის გვსურდა ქართული გაზეთი საქართველოს კულტურისა და ხელოვნების შესახებ. და აი, საქართველოს კულტურის საერთაშორისო ასოციაცია „პეგასის“ მიერ დაარსებული გაზეთი „პეგასი“ დიდ და სჭირად ღრმად მოგვლინა საქართველოს.

სოსო კოიბაძე,
თბილისის სახელმწიფო სამხატვრო აკადემიის პრორექტორი, ასოციაცია „პეგასის“ პირველადი ორგანიზაციის თავმჯდომარე.

მოკლეს

გასწი, გაფრინდი, „პეგასო“

გაერთიანება „საქგანათების“ კოლექტივის და პირადად ჩემი სახელით დაბადების დღეს ვულოცავ საქართველოს კულტურის საერთაშორისო ასოციაციის გაზეთ „პეგასს“.

„პეგასის“ გრძელმა საქმიანობამ ერთი მონაკვეთი ჩვენად მიგვანია, რამეთუ საქართველოს ქალაქებისა და დაბების გარე განათებას ასე აკლია ესთეტიკური ეფრასხე და გამოსახვის თანამედროვე ფორმები. იმედი გვაქვს, რომ „პეგასის“ კარგი მრჩეველი იქნება ჩვენთვისაც და კეთილმოწყობის სამსახურების მესვეურთათვისაც, რათა მივუტანოთ ადამიანებს სინათლე, რომელიც ასე სჭირდება გამოღვიძებულ ერს.

მაინც რამხელა არაა იქვე საქართველოს კულტურის საერთაშორისო ასოციაციას... და ჩვენთანაც თანამშრომლობისა და თანამოქმედების დიდი პროგრამა იქნა შემუშავებული: ქუჩებისა და მოედნების, პარკებისა და სკვერების, საზოგადოებრივი დანიშნულების ობიექტების, ტერიტორიებისა და ინტერიერების, ავტომაგისტრალებისა და სხვათა და სხვათა დეკორატიული განათება.

ეგვი არ გვეპარება, რომ გაზეთი „პეგასი“ იქნება საქართველოს კულტურის მოღვაწეების კომპეტენტური პროპაგანდისტი და სულიერად აღამაღლებს მკითხველს, რომელსაც ასე მოსწონდა ქართული გაზეთი ქართული კულტურის შესახებ.

მე, გასწი, გაფრინდი, „პეგასო“, გავფიქროვებ კეთილ საქმეთა ხაკეთებლად.

კეპტორ ხუციშვილი,
ელექტრო-საქსელ საწარმოო გაერთიანება „საქგანათების“ გენერალური დირექტორი, ასოციაცია „პეგასის“ პირველადი ორგანიზაციის თავმჯდომარე.

ყველა მუხის მფარველი

ბევრი გაზეთი გამოდის დღეს საქართველოში. საზოგადოების ინტერესი დიდად გაიზარდა პრესის მიმართ. ეს ბუნებრივია, დღევანდელმა სოციალურმა და პოლიტიკურმა მდგომარეობამ განაპირობა ადამიანის ასეთი დაინტერესება. მაგრამ რაოდენ დასახანი იყო, რომ ახალგაშობულ გაზეთთა შორის, არც ერთი არ იყო ქართული კულტურის გამწვანებელი სპეციალური გაზეთი. დიდი და საშური საქმე ითავა საქართველოს კულტურის საერთაშორისო ასოციაცია „პეგასმა“, როცა ამ ვაკუუმის შესავსებლად გამოცდა გაზეთი „პეგასი“. ასოციაცია „პეგასი“, რომელმაც თავის ირგვლივ შემოიკრიბა ქართული ხელოვნების ნამდვილი ოსტატები და ენთუზიასტები, არასტანდარტული გზებით, საკითხთა ანლებურად გადაწყვეტით ეწევა თვითმყოფელი ხელოვნების მიღწევითა პოპულარიზაციას.

თავისუფალ და დამოუკიდებელ საქართველოს აუცილებლად სჭირდება ანლებურად, პროგრესულად მოაზროვნე ადამიანი, რომელიც თავისი საქმიანობით კიდევ მეტად წამოწვეს წინ ეროვნულ ინტერესებს და საკუთარი ხალხის კულტურას გააცნობს მსოფლიოს ხალხებს. საქართველოს კულტურის საერთაშორისო ასოციაცია „პეგასი“, რომელიც ამ საქმეში თავისი წვლილის შეტანის შეზღუდვით ამყარებს კულტურულ და სხვა ურთიერთხელსაყრელ კონტაქტებს უცხოეთის ქვეყნებთან, სათანამშრომლოდ იწვევს ქართული კულტურის მოღვაწეებს, ვისთვისაც ძვირფასია ეროვნული კულტურის ხვალისდელი დღე.

სწორედ რომ სჭირდება ასოციაცია „პეგასს“ საკუთარი გაზეთი, რადგანაც საკუთარი პროგრამის გაცნობა საზოგადოებისათვის და ხელოვნათა შემოკრება-გაერთიანება სხვაგვარად წარმოუდგენელია. გულწრფელად ვულოცავ „პეგასს“ ფართო ასპარეზზე გამოსვლას... მგერა, ის ნამდვილი მფარველი იქნება ყველა მუხისა, ვინც მის გვერდით დადგება ქართული კულტურის საიდუმლოდ.

ჯემალ მდივანი,
საქართველოს სახალხო არტისტი, საერთაშორისო კონკურსების დაურატი, საქართველოს კულტურის საერთაშორისო ასოციაცია „პეგასის“ წევრი.

ა ელის გაზეთს ?

დავარსეთ გაზეთი, დიდი იმედებით, დიდი ოცნებებით შევუდგით მუშაობას. ვფიქრობთ, რომ იგი სულ მალე დამოუკიდებელი გახდება („ახალგაზრდა ივერიუს“ გამოყვით) და უფრო მეტი შესაძლებლობა ექნება შემოქმედებითი წინსვლისათვის, მაგრამ...

არსებობს ერთი „მაგარამ“, რომელიც დასაწყისშივე უღობავს გასაჩვენებს იმედებს. იმაზე მოგახსენებთ, წელს, ივლისში საქართველოს კავშირგაბმულობის მინისტრმა პრესისათვის კაბალური ბრძანება რომ გამოცა. ამ ბრძანების მიხედვით უფრო-გაზეთების გადაზიდვისა და მკითხველებამდე მიტანისათვის ამ გამოცემებზე თვითნებური ღირებულების 50,6 პროცენტი უნდა გადაიხადონ.

ეს კოლოსალური თანხაა. ღირებულების ნახევარზე მეტი თუ მხოლოდ გაერთიანების მოხმარდა, რითი ვიყიდოთ ქაღალდი, როგორ გავისტუმროთ სტამბის ხარჯები, რაწარად აეუნახაღურით შრომა უფრო-ლისტებს?!

რა ელის ახალდაარსებულ ჩვენს გაზეთს, გაკოტრება?

ამ კითხვას მხოლოდ ჩვენ არ ვსვამთ. ამავე პრობლემის წინაშე დგანან სხვა უფრო-გაზეთებიც. ამიტომაც ერთობლივად უნდა გავუწიოთ წინააღმდეგობა ამ კაბალურ ბრძანებას. ხოლო თუ კავშირგაბმულობის მინისტრო თავის პოზიციას არ შეცვლის, სხვა გამაგრებელი უხდება მოეძებნეთ.

ასე რომ, მკითხველო, მართალია, ამ საკითხზე ჯერჯერობით ვარკვეულად ვერაფერს ვიტყვით, მაგრამ თქვენი მხარდაჭერის იმედით ის კი შეგვიძლია ვივარაუდოთ, რომ გაზეთი იარსებებს და თავის წვლილს შეიტანს საქართველოს კულტურულ ცხოვრებაში.

რეაქოლვაი.

მოკლეს

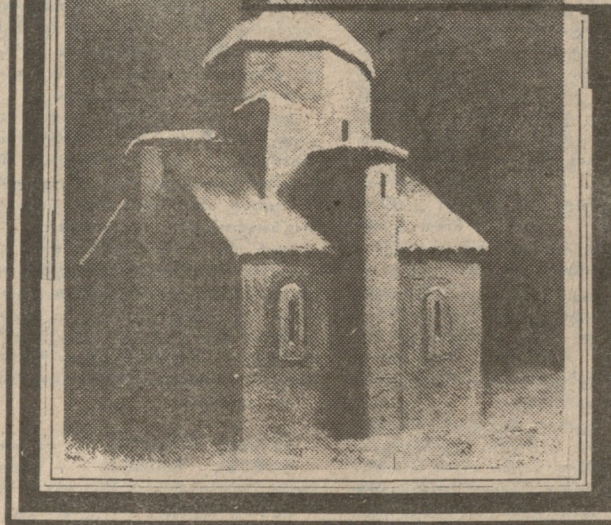

ფერში გამოვლავნებული გულსთქმა

ივლისში თბილისის მხატვრის ხალხში მოეწყო მხატვარ დათო მაისაშვილის პერსონალური გამოფენა. ვერხისხაძე მეტად ხანტერის და რაც მთავარია, ხალხისთვის აქტუალური თემატიკის მომცველი იყო. მაგრამ, ვიდრე იქ წარმოდგენილ ნამუშევრებზე შევეჩერდებით, ორიოდ სიტყვით ავტორის შესახებ:

აღინიშნოს, რომ სამხატვრო აკადემიიდან მოყოლებული, ფილიალის ჩათვლით, მისი ხელმძღვანელი და პედაგოგი ბატონი უჩა ჯაფარიძე იყო და მის გაკვეთილებს მართლაც რომ უკვალოდ არ ჩაუვლია.

დათო ხელწერა ინარჩუნებს კლასიკურ-კონსერვატიულ

დათო მაისაშვილი დაიბადა ცნობილი ქართველი ფერმწერის სევერიან მაისაშვილის ოჯახში. 1949 წელს, სკოლის დამთავრების შემდეგ სწავლა განაგრძო ი. ნიკოლაძის სახელობის სამხატვრო სასწავლებელში. 1974 წელს კი დაამთავრა თბილისის სამხატვრო აკადემიის ფერწერის ფაკულტეტი. 1976-79 წლებში სწავლობდა საბჭოთა კავშირის შემოქმედებით სახელოსნოების თბილისში არსებულ ფილიალში. უნდა

სტილს, რომელსაც ხანტერებოდ უამბობს შევეტრად ინდივიდუალურ მონახმს, გაბედულ შუქჩრდილებს, ამოფაქვებს მისი ნამუშევრები ახლებურად წაითხვას. მისი შემოქმედების თემატიკას, მხატვრის ინტერესის სფეროს წარმოადგენს საქართველოს ისტორიული წარსული, მისი ბედნიერი თუ ტრაგიკული პერიოდები. რასაც დათო მაისაშვილის შემოქმედების სტილზე შევჩერდით, აქვე ვიტყვი თუ მისი მუშაობის ტექნიკურ მხარეზე: იგი წერს, უფრო ზუსტი იქნება თუ ვიტყვი — ძერწავს გულსთქვი ტექნიკით პირდაპირ

დიქტო. ალბათ, ამის გამო იწვევს მისი ნამუშევრები რელიეფურობის შეგრძნებას.

დათოს ტილოების უმრავლესობა მონუმენტურია. ყველაზე დიდია „თბილისის ისტორია“ — 8 მეტრი სიმაღლისა და 12 მეტრი სიგრძის ნამუშევარი. კომპოზიცია 8 ნაწილისაგან შედგება. 4 ცენტრალურ ფიგურას: ვახტანგ გორგასალს, დავით აღმაშენებელს, გიორგი ბრწყინვალეს, ერეკლე II ერთმანეთთან აკავშირებს საქართველოს ისტორიის ყველაზე მნიშვნელოვანი და ხისხლიანი ფურცლები: თბილისის დაარსება, არაბების შემოსევა, თბილისის აღება და კრწანისის ბრძოლა.

ისტორიულ თემაზე შექმნილი ნამუშევრებიდან გამოირჩევა ასევე დიდი ზომის (8 მეტრი სიგრძე, 2 მეტრი სიმაღლე) ტილო „დიდგორის ბრძოლა“. კომპოზიცია ასეა გააზრებული: ცენტრში აღმართული მეფე დავითი, თავზე შარავანდედით ადგას წმინდა გიორგი, ირგვლივ ბატალური სცენებია.

სიმბოლური ხასიათისაა „საქართველოს თეთრი და შავი დღეები“; ცენტრში გამოხატულია წმინდანინო, ტილოს მარჯვენა და მარცხენა ფრთებზე საქართველოსათვის დამაშვილებელი შეფენი დგანან; ქვემოთ, მთელ სიგრძეზე ხახადაფრენილი ურჩხულები და კენტავრები, აქვეა შავ ფონზე თეთრად აღმართული ხაფიზები, რომელიც 9 აპრილს ეხადგება. ზედა ხართული (წმინდანინო და მეფეები) ოქროსფერ, ღია ნათელ ტონებშია მოცემული და მკვეთრ კონტრასტს ქმნის ქვედა ხართულის მუქ, შავ, მძიმე ფერებთან.

ასევე სიმბოლური ხასიათისაა „კონსტანტინე გამსახურდია თეთრი ცხენზე“. ზუმბერაჟ პარონაიკოსს, საქართველოს ისტორიის უბადლო მცოდნეს თავს შავი ფრინველი დახატიალებს...

„ლაშა გიორგის ბრძოლა მონღოლებთან“ და „ერეკლეს ბრძოლა ინდოეთში“ ისტორიული სიუჟეტისაა. ამ უკანასკნელს მნახველი მხოლოდ წლებადღებ გამოფენაზე გაეცნო, თუმცა ის 1985 წელს შეიქმნა. მიზეზი ის გახლავთ, რომ თურმე საბჭოთა კავშირის კარგი ურთიერთობა ჰქონდა ინდოეთთან... ასეთი რამ მართლაც რომ მხოლოდ „დიად საბჭოეთში“ შეიძლება მომხდარიყო.

დათო მაისაშვილი მშვენიერი პეიზაჟების ავტორიცაა, თითქმის ყველაფერმა, რაც ბუნებამ შექმნა და თავისი ხაოცრებითა და განუმეორებლობით სასუდამოდ დაამახსოვრა ხელოვანს თავი, ასახვა მისი შემოქმედებაში: საქართველოს ცადაწვდილმა თოვლიანმა მთებმა, თეთნულდმა, შხარამ, შხეღღამ, უშგულმა, მყინვარწვირმა...

დათო ვერც ოსტატის ხელით ნაკვეთი ტაძრებისადმი დარჩენილა გულგრილი და ასე შეიქმნა სერია: „ძველი შუამთა“, „ტიმოთეს ჭიბანი“, „ბერგების სამება“, „სიონი...“

ამჟამად მხატვარი მთელ თავის შემოქმედებით ძალხა და ინტერესს უთმობს ახატანში წმინდა გიორგის სახელობის ერთნაირი ბაზილიკის მოხატვას. იგი მუშაობს კოლეგასთან — გივი მაისურაძესთან ერთად. ამ კეთილი საქმის სპონსორია საქართველოს ხის პროკურატურა, რომელიც თანხება და ყურადღებას არ იშურებს.

როგორც დასაწყისში გაუწყეთ, დათო მაისაშვილი ახლახან გახდა მეორე პერსონალური გამოფენის ავტორი. პირველად მან თავისი ნამუშევრები წარმოადგინა ორი წლის წინ კლუბ „ფიროსმანში“.

პერიოდულად მონაწილეობდა საკავშირო გამოფენებში, საზღვარგარეთის ქვეყნებშიც: პოლანდიაში, ფინეთში, გერმანიაში, სადაც ქართველმა ემიგრანტმა „მუხინვარწვერი“ შეიძინა, კანადაში კი კერძო პირმა ტრიბუნისიდან „ერეკლე მეფე თავის ქარით“ ერთ-ერთი შეიხიდა. ალბათ, ესეც არის ერთი მნიშვნელოვანი იმისა, თუ რა ქართული კოლორიტიცაა გაუქმდებით დათო მაისაშვილის შემოქმედება, რა ღრმა მცოდნეა თავისი ქვეყნის წარსულისა და რაც მთავარია, რა შეხანიშნავად ესმის, რა იზიდავს დღეს არამარტო ქართველ, არამედ უცხოელ ხელოვნების მოყვარულს.

სურათებზე: დათო მაისაშვილის ნამუშევრები.

საპარტიველოში კარგა ხანია გაჩნდა მისწრაფება კულტურისმისაკენ, მაგრამ ამ დარგში მოპოვებული რაიმე მნიშვნელოვანი წარმატების შესახებ არ სმენია ფართო საზოგადოებრიობას. ენთუზიასტი სპორტსმენების წინაშე მრავალი პრობლემა იდგა, პირველ რიგში ეს იყო ზოგიერთი უწყების ბიუროკრატიული დამოკიდებულება ამ საკითხის დადებითად გადაჭრისადმი, ეს იყო სპორტული დაბაზებისა და ინვენტარის უქონლობა და ვინ იცის, კიდევ რამდენი რამ.

და აი, წლეულს, აპრილში გაიმართა საქართველოს კულტურისზმის ფედერაციის დამფუძნებელი კონფერენცია, სადაც გულწრფელად, არცთუ ორასობად ითქვა იმ ხელისშემშლელ მიზეზებზე, რაც წლების განმავლობაში ამუხრუჭებდა სპორტის ამ სახეობის ფართოდ დაწინაურებასა და განვითარებას.

საქართველოს კულტურის საერთაშორისო ასოციაცია „პეგასი“, საქართველოს კულტურისზმის ფედერაციის დამფუძნებელი, შხარში ამოუდგა ენთუზიასტი სპორტსმენებს, დამტკიცა ფედერაციის წესდება და მიანიჭა მას დამოუკიდებელი სპორტული ორგანიზაციის სტატუსი.

ამჟამად ფედერაციაში გაერთიანებულია რესპუბლიკის ათამდე კლუბი, რომლებშიც 500-ზე მეტი სპორტსმენი ვარჯიშობს. ხუთი თვეც არ არის, რაც ფედერაცია შეიქმნა და ამ მცირე დროში შევძელით ჩავეტარებინა საქართველოს პირველი ჩემპიონატი კულტურისზმში. სხვა და სხვა წინით კატეგორიაში საქართველოს ჩემპიონები გახდნენ ლ. ბოკუჩავა, ს. ბაღდასარიანი და ზ. ნებიერიძე, მათ გადაეცათ საქართველოს კულტურის საერთაშორისო ასოციაცია „პეგასის“ ოქროს მედალები და ჩემპიონის დიპლომები. 23 წლის რაიბულ კირიტიძე, რომელიც მონაწილეობდა ამას წინათ ლიტვის ქალაქ კლიბედაში გამართულ „ქარვის თასის“ პრესტიჟულ საერთაშორისო ტურნირში, მესამე ადგილზე გავიდა და ბრინჯაოს მედალი დაისაკუთრა.

ქართველ კულტურისტთა ფედერაციამ რიგგან მიიღო მიწვევა „ბალტიის თასის“ საერთაშორისო ტურნირში მონაწილეობის მისაღებად. ჩვენს ფედერაციას სხვა ურთიერთობებიც აქვს დამყარებული სხვადასხვა სპორტულ ორგანიზაციებთან, მაგრამ პირველ რიგში ჩვენ მოვუწოდებთ ქართველ სპორტსმენებს, სპორტულ კლუბებს, ორგანიზაციებს განუთინდნენ ჩვენს ფედერაციაში. ეს იქნება სპორტის ამ ლამაზი სახეობის საქართველოში განვითარების საწინდარი. კულტურისზმი ხომ აღამაინს ლამაზ სხეულს აყალიბებს, ლამაზ სხეულში კი ლამაზი სულია.

თქვენი

ჯერია,

გაუქვებო!

ამ ცოტა ხნის წინათ საქართველოს კულტურის საერთაშორისო ასოციაცია „პეგასის“ სახელზე ბარათი მოვიდა, სამტრედიის რაიონის სოფელ ბაშის საშუალო სკოლის მოსწავლეები გამოხატავდნენ „პეგასის“ წევრობის სურვილს. ამ ბარათმა დიდი სისარული გამოიწვია, რადგანაც ბაშის სკოლა პირველ სფელის სკოლა, ვინც მოინდომა გამხდარიყო კულტურის საერთაშორისო ასოციაციის კულტურისზმის წევრი. „დიდი ხანია გვიწოდდა წევრად გახდომამ, მაგრამ ვყოყმანობდით, რადგან ჩვენი, ერთ ღროს ძალიან დიდი სკოლა,

მიხეილ ხუსკივაძე,

საქართველოს კულტურისზმის ფედერაციის პრეზიდენტის თავმჯდომარის მოადგილე.

სურათზე: რაიბულ კირიტიძე.

ამჟამად მხოლოდ 200-ოდ მოსწავლეს უზრდის საქართველოს, — მორიდებით წყრდნენ ბარათში ბაშელი მოსწავლეები.

გულსატკენია, რომ ასე მკვეთრად შემცირებულია მოსწავლეთა რაოდენობა ბაშის საშუალო სკოლაში, რაც უთუოდ იმ არასწორი სოციალური თუ დემოგრაფიული პოლიტიკის გამოძახილია, რომელიც წლების განმავლობაში ტარდებოდა საქართველოში, მაგრამ ნურც ბაშელ და ნურც სხვა სოფლების სკოლების მოსწავლეებს ნუ მოერიდებათ თავიანთი მცირერიცხოვნობისა, გაინსენეთ, რომ კრწანისის ომის გმირი არაგველებაც მხოლოდ სამსანი იყვნენ. თავიანთ ქვეყნის მოყვარე და მისთვის სარგებლობის მომტანი ორასი ყმაწვილი დიდი ძალაა. ბაშელებო, თქვენ უკვე ხართ ასოციაცია „პეგასის“ წევრები, ახლა იმაზე იფიქრეთ და იზრუნეთ, რა შეგიძლიათ გააკეთოთ თქვენი ძალებით ქართული კულტურისათვის, ნურც იმას დაივიწყებთ, რომ მოსწავლის უპირველესი თავდადება და პატიოტუზმი კარგი სწავლით გამოიხატება.

გაზეთი გამოდის თვეში ორჯერ

საკრედიტო კოლეჯი

დაიბადა საპარტიველოს კვ ცა-ის გამოცემლობის სტამბაში

მისამართი:
#80062, ი. ჭავჭავაძის
პრ. № 55.

საქართველოს ლიბერალურ დემოკრატიულ პარტიის ზეგადასარტყელი მემორანდუმის განცხადება

ვინაიდან უკანასკნელ ხანებში ქალაქ ზუგდიდსა და ზუგდიდის რაიონში არსებულ იზრდება კორუფციის, გამომავლის, ძარცვის, მკვლელობის, მშვიდობიან მოსახლეობაზე შეიარაღებული თავდასხმისა და სისხლის სამართლის სხვა დანაშაულებათა რიცხვი;

ვინაიდან ეროვნულ მოძრაობას შიგნით უძლიერესი შვილები; შიგნით ტერორიზირებულია (ამ სიტყვის უმართობო მნიშვნელობით) ჭაბუკისა და რაიონის მთელი მოსახლეობა; განსაკუთრებით კი წარმოება-დაწესებულებებისა და ორგანიზაციების ხელმძღვანელები;

ვინაიდან ქ. ზუგდიდსა და ზუგდიდის რაიონში გამეფებული განუყოფლობის თავი და თავი მიზეზი არის ადგილობრივი ხელისუფლების უნიათო, ხშირ შემთხვევაში ანარქიის (ამ სიტყვის საბჭოური მნიშვნელობით) ხელშეწყობი ქვედებანი, რამაც ფაქტურად მოშალა სამართალდამცავი ორგანოების საქმიანობა და მილიციის მუშაობა გაუძვირდა კი გამოიწვია;

ვინაიდან დირწმუნებულია რომ დაძაბული საზოგადოებრივ-პოლიტიკური ვითარება წინასწარ ჩვენი პერიოდში უარყოფით გავ-

ლენას მოახდენს საბჭოურ სინამდვილეში პირველი მრავალპარტიული არჩევნების ნორმალურად ჩატარებაზე;

ვინაიდან წარმოება-დაწესებულებებსა და ორგანიზაციებში ჭერ კიდევ მოქმედებენ კომუნისტური პარტიის სტრუქტურული მეტასტაზები — პირველადი პარტიული ორგანიზაციები, რომლებიც ადმინისტრაციულ-მმართველური სისტემის ბატონობის პირობებში გარკვეულ პრივილეგიას უქმნიან კომუნისტებს არჩევნებში გასამარჯვებლად.

საქართველოს ლიბერალურ-დემოკრატიული ეროვნული პარტიის ზუგდიდის რეგიონული ორგანიზაცია, რომელიც სოლიდარობას უცხადებს გაფიცული მილიციის მუშაკებს და მოუწოდებს ადგილობრივ პოლიტიკურ ძალებს, ქალაქისა და რაიონის საზოგადოებას ხმა აღიმართოს არსებული გვანუკითხაობის წინააღმდეგ, თავს მოვაღიდ თვლის განცხადებს შემდეგ:

1. იმ შემთხვევაში თუ ადგი-

ლობრივი ხელისუფლება ამა წლის 5 სექტემბრამდე არ (ან ვერ) უზრუნველყოფს ქ. ზუგდიდსა და ზუგდიდის რაიონში დაძაბული საზოგადოებრივ-პოლიტიკური სიტუაციის განმუხტვას და არ (ან ვერ) შექმნის მოსახლეობის მშვიდობიანი ცხოვრებისათვის აუცილებელ პირობებს;

2. იმ შემთხვევაში თუ ადგილობრივი ხელისუფლება უმოკლეს ვალში არ (ან ვერ) გამოავლენს ეროვნული მოძრაობის სახელით მოქმედ ყველა გამომძალველ ბიუროკრატს;

3. იმ შემთხვევაში თუ კომუნისტური პარტიის ზუგდიდის გაერთიანებული კომიტეტი და ადგილობრივი ხელისუფლება ამა წლის 5 სექტემბრამდე არ უზრუნველყოფენ წარმოება-დაწესებულებების დიფერენციაციას და საერთადადმცავი ორგანოების ლეგიტიმაციას.

საქართველოს ლიბერალურ-დემოკრატიული ეროვნული პარტიის ზუგდიდის რეგიონული ორგანიზაცია იმუშავებს გახდება მომართოს პოლიტიკური ბრძოლის სათანადო ფორმებს. ამა წლის 6 სექტემბრამდე მოსალოდნელი აქტის შედეგზე პასუხისმგებლობა მიიღონ და ექსპრესივად კომუნისტური პარტიის ზუგდიდის გაერთიანებულ კომიტეტს და ადგილობრივ ხელისუფლებას.

ლენას ზეგადასარტყელი მემორანდუმის განცხადება

ლენას ზეგადასარტყელი მემორანდუმის განცხადება

არჩევნების და არაღანიის გამო

საქართველოში პირველად უნდა გაიმართოს მრავალპარტიული არჩევნები!

ვისი გამარჯვებაა არჩევნებში სასურველი — რუსთაველის საზოგადოების? სახალხო ფრონტის? მრავალი მაგიდა? მწვანეების? ფედერალური პარტიის? დასის? არც ერთის!

მრავალპარტიული არჩევნებში უნდა გაიმართოს საქართველოს ეროვნულმა მოძრაობამ! ეს გამარჯვება ნიშნავს უზენაესი საბჭოს გარდაქმნას კეშმარტ პარლამენტად და საქართველოს პოლიტიკური დამოუკიდებლობის აღდგენის რეალურ ინსტრუმენტად.

ვის არის საქართველოს ეროვნული მოძრაობის მეთავე მომავალ არჩევნებში — რუსთაველის საზოგადოება? სახალხო ფრონტი? მრავალი მაგიდა? მწვანეები? დასი? არც ერთის!

საქართველოს ეროვნული მოძრაობის მეთავე მომავალ არჩევნებში არის კომუნისტური პარტია, რომელმაც ქვეყანა მიყვანა პოლიტიკურ, ეკონომიკურ, ზნეობრივ, ეროვნულ კრახამდე. როგორია მომავალ არჩევნებში, ერთი მხრივ, საქართველოს ეროვნული მოძრაობისა და, მეორე მხრივ, კომუნისტური პარტიის შანსები?

ეროვნული: მოძრაობის შანსების ზუსტი განსაზღვრა ძნელია. რადგან ძნელია ზღვაში თევზის და ცაში ფრინველის დათვლა!

სამაგიდროდ იოლია, მეტნაკლები სიზუსტით განსაზღვროს კომუნისტური პარტიის შესაძლებლობები!

მინც, წინასწარი გარაუდით, ვინ მისცემს ხმას კომუნისტურ პარტიას?

უპირველეს ყოვლისა, ალბათ კომუნისტთა 400.000-იანი არმიის „ნომინალური“ ილემენტები: სხვადასხვა ჯურის სეპარატისტები; ალბათ სუკის მუშაკთა გარკვეული ნაწილი; ეკონომიკური მფობის ერთი ნაწილი; ხილოვნური და მიზანდასახული ორგანიზაციული დისკრიმინაციით თავმოყრებულ უბირ მოსალოცითა ნაწილი...

სიინტრიგოსა. აარდა კომუნისტებისა. სხვა რომელი პარტია ან პარტიული ალიანსი იარაურობს ხმათა ამგარბივ რაოდენობის იარაგობას?

დაბეჭივებით შეგიძლია განაცხადოთ. ეს შეიძლებელია! არჩევნებში კომუნისტური პარტიის დასამარცხებლად აუცილებელია მთელი ეროვნული მოძრაობის გაერთიანება. აუცილებელია სრული კონსოლიდაცია. არჩევნების დღისთვის უნდა ერთმანეთის პირისპირ დარჩეს ორადორი ბლოკი — კომუნისტური პარტია და ეროვნული მოძრაობა. უნდა გვახსოვდეს: პირველი რი-

ვის ამოცანა არჩევნებში ეროვნული მოძრაობის გამარჯვებაა, უფრო ზუსტად — კომუნისტური პარტიის დამარცხება! სხვა ყველაფერი პირველი ეროვნული პარლამენტის სხდომებზე გაირკვევა... მხოლოდ ამ გზით, მხოლოდ ამ შემთხვევაში — სრული კონსოლიდაციის შემთხვევაში — აქვს ეროვნულ მოძრაობას გამარჯვების შანსი. სხვაგვარად სირცხვილს სჭამს მთელი ერთი — მოხდება უკანასკნელი დროისთვის უპირველესი რამ: საქართველო იქნება ალბათ ერთადერთი ქვეყანა, სადაც არჩევნებში გაიმარჯვებს მთელი მსოფლიოს თვალში სახელგატეხილი პარტია...

ამის დაშვება არ შეიძლება. თუ ეს მაინც მოხდა, ნანატრი დღი, რომლის გამოც ამდენს ვზრუნავთ, ვფიქრობთ და ვწერთ, კაცმა არ იცის, კიდევ რა ხნით გადაიწვევს მორტელ მომავალში... ამიტომ, რუსთაველის საზოგადოება მოუწოდებს ეროვნული მოძრაობის გულმგებელთა ყოველ ქართველსა და არაქართველს, აქციოს სრული, უთუო და უმტკიცო კონსოლიდაციის იდეა საყოველთაო განსჯის საგნად, ოღონდ, ამასთან, ისიც უნდა გავითვალისწინოთ, რომ გადაწყვეტილება დროულად და მისაღება — არჩევნებამდე ორიოდ თვეა: დარჩენილი.

არჩევნებში ეროვნული მოძრაობა უნდა გამოვიდეს ერთ მუშტად შეერთებული, როგორც ერთი მონოლითი, ერთი ბლოკი, და დაუპირისპირდეს მეორეს — კომუნისტურ ბლოკს.

კომუნისტების პარტიის უდიდეს გამოცდილებას, მის სიმდიდრეს, მის აპარატს, მის საილუმო მოციკას ეროვნულმა მოძრაობამ უნდა დაუპირისპიროს ერთიანობა. საქართველო ზეპარტიული მოვლინაა და, მისი ინტერესებიდან გამომდინარე, უნდა ყოველგვარი პირადი ამბიციები დაფიქსუოთ, თუ არ გვინდა, პარტიამ კიდევ ერთხელ დაგვიჩაგროს **შაბრია**!

როგორც ხალხური იგავის სიბრძნე გვასწავლის, წაიკიდებული ძალებივც კი მკლას გამოჩენისას თავს ანებებენ ჩხუბსა და ღირბას, თუ რა გვიმართება ჩვენ — სამშობლოს დიდებაზე მეტყინებ კეთილშობილ მაშულიშვილებს! რით ვერ გაგვრთიანებულვართ!

თავითვითებითაც დადებით — ამ თანხმობის მისაღწეად არ გამოდგება თანხმობისა და ერთობის სახელით შექმნილი ახალი და ახალი საზოგადოებრივი — ისინი მხოლოდ აღრმეებენ განხეთქილებას. უნდა შეიქმნას არა კიდევ ერთი, არამედ **ერთადერთი** გაერთიანება — მთელი ეროვნული მოძრაობა იქცეს ერთ სხეულად და სულად!

გაუმარჯოს ერთიან, თავისუფალ, დემოკრატიულ საქართველოს!

სრულიად საქართველოს რუსთაველის საზოგადოება

საქართველოს სსრ უზენაესი საბჭოს პრეზიდიუმს

დღეს საქართველოს საზოგადოებრივ-პოლიტიკურმა ვითარებამ თავის კანონზომიერ კლმინაციას მიაღწია. რესპუბლიკის სამართალდამცავი ორგანოები ამ სიტუაციაში პასუხისმგებლობის როლში აღმოჩნდნენ. ისინი მხოლოდ მოვლენების განვითარების კონსტრუქციას ახდენენ. ამ რთულ სიტუაციაში სამართალდამცავი ორგანოები ვალდებული არიან ემსახურონ კანონსა და ხალხის ინტერესებს. ხალხი კი ვერ აღიქვამს ამ ორგანოებს საზოგადოების ერთ-ერთ შემადგენელ ნაწილად, რადგანაც ისინი უფრო ელიტრებული ნაწილის მსახურად მიაჩნია. ეს ნაწილი კი ვერ ბედავს გადადგას ისეთი ნაბიჯი, რასაც სამართალდამცველი ორგანოების საზოგადოებასთან დაახლოება მოჰყვება. დიას, ვერ ბედავს იმტომ რომ ხელს არ აძლევს.

ჩვენ რამდენიმეჯერ მივმართეთ საქართველოს სამართალდამცავი ორგანოების თანამშრომლებს (იხ. „ახალგაზრდა კომუნისტი“ № 30 და „ახალგაზრდა ივერიელი“ № 67) მხარი დაეჭირათ რესპუბლიკის სამართალდამცავი ორგანოების დემოკრატიზაციისა და დიფერენციაციისათვის. მაგრამ მათ მიერ კონკრეტული ნაბიჯის გადადგმის ყოველი ცდა „დროულად“ იქნა აღკვეთილი ამ უწყებათა ხელმძღვანელებისაგან. მათ არ უნდოდათ საქართველო ყოფილიყო ამ მამულიშვილური საქმის პიონერი. და აი, შედეგშიც არ დაყვანა: გაიფიცნენ დასავლეთ საქართველოს რეგიონის მილიციის მუშაკები და სულაც არ არის გამორიცხული იგდვ საქართველოს სხვა რეგიონებშიც განმეორდეს. ალბათ, დადა დრო, ჩვენც განვთავისუფლდეთ კომუნისტური პარტიის დიქტატისაგან. მაგრამ ამ

უკანასკნელს არ ეთმობა თავისი პოზიცია.

დღეს საბჭოთა კავშირის 73 წლიან ისტორიაში გაუგონარი რამ მოხდა — გაიფიცა მილიცია, ვინ აგებს პასუხს იმ შედეგებზე, რაც შეიძლება მოჰყვეს ამა? ალბათ, ხელისუფლება შეეცდება ეს პასუხისმგებლობა ისევ და ისევ ამ სამსახურის წარმომადგენლებზე გადაიტანოს, ნაცვლად იმისა, რომ კონკრეტული ნაბიჯები გადადგას, რათა სამართალდამცავი ორგანოების თანამშრომლებს საშუალება მიეცეთ, დადგნენ იქ, სადაც ხალხი დგას.

მოვიხსოვოთ, საქართველოს უზენაესი საბჭოს პრეზიდიუმმა დაუყოვნებლივ მიიღოს დადგენილება საქართველოს სამართალდამცველი ორგანოების დემოკრატიზაციისა და დიფერენციაციის შესახებ და ეს იქნება კიდევ ერთი ნაბიჯი ერის კონსოლიდაციისა და საქართველოს, დამოუკიდებლობის გზაზე. მივმართავთ საქართველოს სამართალდამცველ ორგანოთა თანამშრომლებს მხარი დაუქიროს ჩვენს ამ მოთხოვნას.

პანტანა გომოლაძე,
ფსიქიკის მრჩეველი
პანტანა თორდია,
I კლასის იურისტი,
ბია გულუა,
მილიციის მაიორი

დედაქალაქის სიახლენი

ახალი სკოლა ნორჩი თბილისელ-ბისტვის

დიდი დიდობის მესამე მიკრორაიონში დამთავრდა საშუალო სკოლის ახალი შენობის აგება. სასწავლო წლის დაწყებისათვის 840 მოსწავლე შეევა ვრცელ, ნათელ კლასებსა და ლაბორატორიებში. კეთილსინდისიერად ირჯება საწარმოო გაერთიანება „თბილქალაქშენის“ № 3 სამშენებლო-სამონტაჟო სამმართველოს კოლექტივი.

სურათზე: ახალი სკოლა ახალ რაიონში; მიმდინარეობს დამამთავრებელი მოსაპირკეთებელი სამუშაოები.

შანგვალ აბიპაშვილის ფოტო.
(საქინფორმის ფოტოკონტაქტი).

განცხადება

კუპანური ასოციაცია „კუთარხისის“ სათნოების ორდენი შეახსენებს ყველას, ვისაც სურვილი აქვს მონაწილეობა მიიღოს ჰუმანური მოძრაობაში „კვირაში ერთი დღე მოყვას“ და ეს დღე თავის ყველაზე გაჭირვებულ თანამომქს დაუთმოს, რომ ორდენის წევრები ტრადიციულად შეიკრიბებიან ქაშუეთის ტაძრის

განცხადება

ეზოში შაბათს, 1 სექტემბერს, 11 საათისათვის.

ასი ყველაზე გაჭირვებული მართხელა ხანდაზმულისათვის საზოგადოებრივი პირადი დაწესებულებებიდან ამ დღეს შეიძენენ საქართველოს ნავთობპროდუქტების სამინისტროს თანამშრომლები.

სათნოების ორდენი
(ჰუმანური ასოციაცია „კუთარხისი“).

განცხადება

კუპანური ასოციაცია „კუთარხისის“ სათნოების ორდენი შეახსენებს ყველას, ვისაც სურვილი აქვს მონაწილეობა მიიღოს ჰუმანური მოძრაობაში „კვირაში ერთი დღე მოყვას“ და ეს დღე თავის ყველაზე გაჭირვებულ თანამომქს დაუთმოს, რომ ორდენის წევრები ტრადიციულად შეიკრიბებიან ქაშუეთის ტაძრის

